

Projekat finansira
Evropska unija

Projekat sufinansira Ministerstvo
javne uprave Crne Gore

FORS
MONTENEGRO
Finansirano od Evropske
Crne Gore

PROJEKAT

„Obuke za sakupljanje i proizvodnju ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja“

Za više informacija o projektu posjetite www.dazaziviselo.org

Tel: +382(0)68323394

E-mail: dazaziviselo@yahoo.com

Adresa: Vuka Karadžića 36, 84 210 Pljevlja, Crna Gora

Tiraž: 100 primjeraka

Štampa: DOO Bahus

Izdavač: NVO „Da zaživi selo“

Za izdavača: Matije Zorić

Projekat finansira
Evropska unija

Projekat sufinansira Ministerstvo
javne uprave Crne Gore

FORS
MONTENEGRO
Finansirano od Evropske
Crne Gore

Ova brošura je izrađena uz finansijsku podršku Evropske unije i Ministarstva javne uprave Crne Gore. Sadržaj brošure je isključiva odgovornost NVO Da zaživi selo i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije, Ministarstva javne uprave Crne Gore i FORS Montenegrha.

Pljevlja, 2020. godine

Informisana je šira javnost o mogućnostima pokretanja biznisa u oblasti ljekobilja na području teritorije Pljevlja. Objavljeno je 5 članaka na PV portalu o proizvodnji i uzgajanju ljekobilja. U prvom članku su predstavljena opšta uputstva o sakupljanju ljekovitog i aromatičnog bilja. Naglašeno je i da se različiti organi ljekovitog bilja mogukoristiti kao fitoterapeutsko sredstvo, tako da je neophodno poznavati vrijeme i način prikupljanja tih djelova. U drugom članku je predstavljeno vrijeme i način prikupljanja pojedinih djelova ljekovitog i aromatičnog bilja. U članku je prikazan kalendar branja, tj. optimalno vrijeme sakupljanja bilja. U trećem članku je predstavljen način na koji se gaji bosiljak, za šta se koristi i kada se bere. U četvrtom je prikazano na koji način treba da se gaji žalfija, za šta se koristi i koje su koristi od nje. U petom članku su prikazane mogućnosti za uzgoj nane.

UVOD

Projekat „Obuke za sakupljanje i proizvodnju ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja“ realizovala je NVO "Da zaživi selo". Projekat je finansirala Evropska unija, a sufinansiralo Ministarstvo javne uprave Crne Gore u okviru projekta **FORS Montenegro Green Economy for Advanced Region/Zelena ekonomija za razvoj regiona**.

Opšti cilj projekta je ekonomsko osnaživanje seoskih domaćinstava kroz program ospozobljavanja žena za tržište rada u oblasti ljekobilja, aromatičnog i začinskog bilja. Realizacijom projekta stvaraju se preduslovi za osamostaljivanje i ospozobljavanje žena za proizvodni proces u poljoprivredi (ljekobilje) i povećava nivo znanja o ljekobilju i mogućnosti za pokretanje biznisa u vidu proizvodnje i/ili sakupljanja ljekobilja u cilju ostvarivanja dodatnog prihoda.

Projekat je realizovan u periodu od 11.12.2019. do 10.09.2020. u opštini Pljevlja i obuhvata sljedeće aktivnosti:

- Prijave i odabir kandidata
- Izrada priručnika za početnike o ljekobilju
- Obuke na temu ljekobilja
- Studijske posjete
- Nabavka plastenika i sadnica ljekobilja
- Mentorstvo nagrađenima
- Štampanje brošure o projektu

Kroz projekat je za sakupljanje i gajenje ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja edukovano dvadeset žena iz opštine Pljevlja, sa akcentom na seoska i prigradska područja. Učesnicama su dati na korišćenje odgovarajući plastenici sa po tri kontejnera

sadnica. Istovremeno je informisana šira javnost o mogućnostima pokretanja biznisa u oblasti ljekobilja na području teritorije opštine Pljevlja.

Ukupna vrijednost projekta je **5.995,00 €**.

Na osnovu **javnog poziva** odabrali smo 20 žena za učešće u obukama na osnovu postavljenih kriterijuma. Odabir smo vršili tako što smo prihvatili prvih 20 kandidatkinja koje su se prijavile a ispunjavale su uslove. Prednost su imale žene sa ruralnog i prigradskog područja.

U okviru projekta

OBUKE ZA SAKUPLJANJE I PROIZVODNju LJEKOVITOG, AROMATIČNOG I ZAČINSKOG BILJA

koji realizuje NVO „Da zaziši selo“ raspisuje se

JAVNI POZIV

za obuku žena sa područja opštine Pljevlja za sakupljanje i proizvodnju ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja

USLOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PODRŠKU:

- * Konkurs je namijenjen ženama sa područja opštine Pljevlja.
- * Prednost će imati žene sa seoskog i prigradskog područja.
- * Prijavljeni kandidati imaju obavezu pohađati teorijsku obuku na temu ljekobilja u periodu od **12.03. do 12.04.2020. godine**. Obuka će se održati u vidu 4 predavanja koja će biti organizovana - po 1 predavanje sedmично i to za vrijeme vikenda.
- * Prijavljeni kandidati imaju obavezu da učestvuju u studijskim posjetama i praktičnim obukama koje je planirano da budu održane u periodu od **12.04. do 12.05.2020. godine**.

Napomena: Broj polaznika je ograničen na 20 prvih prijavljenih koje ispunjavaju uslove Konkursa. Za sve nagrade će biti omogućena mentorska podrška u trajanju od 1 mjeseca od dana potpisivanja ugovora o ustanju na korišćenje plastenika i/ili sadnica.

Kako se prijaviti:

Ime i prezime, godište, adresu, naziv seoskog područja na kome želi da oformi zasad i kontakt telefon poslati na međi organizacije: dazaziviselj@yahoo.com ili pomenute podatke javiti putem telefona kontakt osobе Matije Žorić 069/323-394.

KONKURS JE OTVOREN DO 20. JANUARA 2020. GODINE.

DEFINICIJA KORISNIKA PODSTICAJNIH SREDSTAVA:

Ciljna grupa obuhvata 20 žena iz opštine Pljevlja, sa akcentom na ruralna i prigradska područja.

PREDMET PODRŠKE:

Obuka i dodjela plastenika za 6 prvorangiranih na osnovu testiranja i prisutstva obukama, a prvi deset će dobiti i 3 kontejnera sadnica (set).

Za nagradene je obezbeđeno i mentorstvo u trajanju od mjesec dana.

Projekat finansira Evropska unija, a sfinansira Ministarstvo javne uprave Crne Gore u okviru projekta FORS Montenegro *Green Economy for Advanced Region/Zelena ekonomija za razvoj regiona*.

Ovaj javni poziv je izrađen uz finansijsku podršku Evropske unije i Ministarstva javne uprave Crne Gore. Sadržaj javnog poziva je isključivo odgovornost NVO *Da zaziši selo* i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije, Ministarstva javne uprave Crne Gore i FORS Montenegro.

Mentorstvo učesnicama obuka u trajanju od mjesec dana nakon dobijanja plastenika i sadnica je vršilo stručno lice u cilju kvalitetnije primjene naučenog sa teorijskih obuka.

Edukovano je 20 žena iz opštine Pljevlja sa akcentom na seoska i prigradska područja za sakupljanje i gajenje ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja. Održana su 4 teorijska predavanja. Tema prvog predavanja je bila „Samoniklo ljekovito bilje opšti uslovi i principi sakupljanja bilja“, drugog „Pregled samoniklih biljnih vrsta“, trećeg i četvrtog „Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja“. Predavač je bila Snežana Dragutinović dipl. inž. ratarstva i povrtarstva.

Organizovane su i 2 studijske posjete primjerima dobre prakse u okviru kojih su učesnice imale priliku da se upoznaju sa načinom podizanja i gajenja zasada kao i da saznaju gdje sve mogu prodati svoje proizvode, kupiti nove sadnice i sl. Prva studijska posjeta je organizovana plasteničkim zasadima cvjećare „Narcis“. Druga studijska posjeta je organizovana u vidu obilaska pogona DOO „Mivex“ gdje postoji i otkupni centar, velike sušare, skladištenje ljekovitog bilja i sl.

Priručnik o ljekobilju su izradila stručna lica koja odlično poznaju bogatstvo biljnog svijeta pljevaljskog kraja. U priručniku početnik dobija informacije o uslovima za podizanje zasada ljekobilja, osnovama pravilnog sakupljanja, gajenja i prerade. Obuhvata biljke koje su najčešće zastupljene na ruralnom području naše opštine kao i one za koje postoje povoljni klimatski uslovi na ovom području. Priručnik je štampan u tiražu od 100 primjeraka, a distribuiran je na obukama učesnicama projekta, Službi za poljoprivrednu opštine Pljevlja, kao i zainteresovanim pojedincima. Elektronska verzija je dostupna na sajtu naše organizacije www.dazaziviselo.org

U cilju primjene - valorizacije stečenog znanja na obukama učesnicama su podijeljeni **plastenici** sa po tri seta **sadnica**. U setu su bile **sadnice** nevena, timijana i žalfije. Potpisani su ugovori kojima se dobitnice obavezuju na namjensko korišćenje dobijenih sadnica i plastenika.

